

Bijlage ALV 2018

Dames en heren,

Hierbij treft u de notulen aan van de op 4 april jl. gehouden Algemene Ledenvergadering. Uit punt 12 van deze notulen blijkt dat de heer Frans Lemkes is benoemd tot nieuw bestuurslid (en voorzitter) van onze vereniging, ter vervanging van de heer Rien Passieux. Deze was niet herkiesbaar, omdat hij de maximale zittingsduur voor een bestuurslid had bereikt.

Vrijwel direct na aanvaarding van zijn functie van bestuurslid/voorzitter van GvU heeft de heer Lemkes zich genoodzaakt gezien deze functie in verband met persoonlijke omstandigheden te moeten neerleggen. Het bestuur betreurt deze stap, maar heeft er gelet op de aard van de omstandigheden waarin de heer Lemkes verkeert, alle begrip voor.

Met het oog op de voortgang van de activiteiten van onze vereniging heeft het bestuur gemeend de heer Passieux te moeten vragen de voorzittersfunctie ad interim (weer) op zich te nemen. Het verheugt het bestuur dat hij zich daartoe bereid heeft verklaard.

Het feit dat de heer Lemkes zich heeft teruggetrokken als bestuurslid impliceert dat sprake is van een vacature binnen het bestuur. Daar komt nog bij dat de heer André Kok volgend jaar de maximale zittingstermijn voor een bestuurslid zal bereiken.

Gelet op deze situatie heeft onze vereniging op korte termijn behoefte aan twee nieuwe bestuursleden. Het is namelijk wenselijk dat potentiële bestuursleden enige tijd als aspirant bestuurslid meedraaien, alvorens een benoemingsvoorstel voor te leggen aan de leden in de eerstvolgende Algemene Ledenvergadering. **Deze vergadering zal worden gehouden op 3 april 2019.** Het bestuur zal na deze vergadering een nieuwe voorzitter kiezen uit de dan zittende bestuursleden.

Bent u geïnteresseerd in een bestuursfunctie dan verzoeken wij u dit schriftelijk aan te geven via E-mailadres: m.koopmans9@kpnplanet.nl. Uw aanmelding zien wij graag vergezeld van een kort cv. Wenst u nadere informatie dan kunt u contact opnemen met de heren Rien Passieux (tel. 023-5337602 of 06-28246016) of George Koopmans (tel 0251-657436 of 06-53342488).

Met vriendelijke groet,
Het Secretariaat.

NOTULEN

Van de **Algemene Ledenvergadering** van de Gepensioneerdenvereniging UWV (GVU),
gehouden te Baarn op **4 april 2018**

Deelnemers

Bestuur

Mevrouw J. Robert en de heren M. Passieux (*voorzitter*), J.W.A.M. Fraza (*tevens lid van het Verantwoordingsorgaan*), A.W.M. Kok, M. Koopmans (*secretaris/notulist*), F. Lemkes en A.J. Slootweg (*penningmeester*).

Leden

De dames H. Beldman, H. Hendriks, A. Kal, C.M.M. Lichtenberg-Amering, P.C.M. Schellart-Hokkeling, A.M.M. van der Velden-Kalshoven, J.J.M. Verhoef (*tevens plv. lid van het fondsbestuur*) en G. Wiechmann.

De heren A. Aalbers, J.G. Aarts, A.J.M.C. Aarts (*tevens lid van het fondsbestuur*), H.J.T. Bontebal, H.S.D.W. Bosch, L.H.A. van den Brom, M.E. Bijleveld, J.P.M. van Dam, J.Th.M. Dekker, J.H.J. van Dijk, T.C. van den Eijkhof, B.J.A.P.M. van Eijnsden, T.R. Garritsen, H.J.W. Gerrits, D.M. Hekscher, A.B. van Hemert, R. Hendriks, H. Hendriks, A.C. Huizenga, J. de Kat, D. Klazema, M.N.J. Kollaard, A. van der Kraan, M. van der Krieke, P.B. Kuijer, P. de Leeuw van Weenen, E.G.L. Loos, P. Lucardie, A.M.M. Manse, M. Manten, P.C. Meerten, J.P. Mostert, C.J.M. van Oorschoot, F. Oudmaijer, H. Paulissen, R.A. Phillipson, G. Rouwenhorst, A.T. Ruijs, J.C.F. Stoop, A.J.M. van Straalen, R. Stroband, P.J. Urban, J. van der Veen, W.J.L. van de Ven, J.J.R. van de Weg, M. Welle, P.A. van Willigen, T.P.M. van der Zee (*tevens plv. lid van het Verantwoordingsorgaan*), J.P. van Zoelen en J.D.L. Zoetelief.

Administratie

Mevrouw M. Herinx

Afwezig met bericht van verhindering

Er zijn veel berichten van verhindering ontvangen, waaronder dat van het erelid H. Hulshof en van de heer J. Bouwknecht (*tevens lid van het bestuur van het pensioenfonds*).

---

1. Opening en vaststelling agenda

De *voorzitter* opent de vergadering en verwelkomt de deelnemers, speciaal degenen die voor het eerst aan de algemene ledenvergadering deelnemen. Hij vervolgt dat onder de berichten van verhindering zich ook de afmelding van het erelid Harry Hulshof bevindt. Hij moet helaas melden dat de heer Hulshof als gevolg van dementie is opgenomen in een gesloten inrichting. Volledigheidshalve stelt hij de bestuursleden voor, alsmede de leden die namens de gepensioneerden lid zijn van het fondsbestuur en van het Verantwoordingsorgaan. Ook vestigt hij nog de aandacht op mevrouw Herinx, die op uitstekende wijze de administratie van GVU verzorgt. Zij is ook degene die de meeste contacten met de leden onderhoudt. Ook in het afgelopen jaar is helaas weer een aantal leden overleden. Hun namen zijn vermeld in het jaarverslag. Hij verzoekt de deelnemers de overledenen stand enige ogenblikken te herdenken. Ten slotte stelt hij vast dat de agenda ongewijzigd kan worden aangehouden.

2. Notulen van de algemene ledenvergadering van 29 maart 2017

Deze notulen worden, met waardering voor de samensteller, goedgekeurd en vastgesteld met inachtneming van de foutief gespelde naam van de heer Van der Kraan op de pagina's 1 (eenmaal) en 6 (driemaal).

Naar aanleiding van de notulen

2.1. **Nieuwe pensioensysteem (pag. 3)**

De heer *Van Dijk* merkt op dat de stagnatie in de ontwikkeling van een nieuw pensioenstelsel voortduurt. Inmiddels zijn er publicaties verschenen waaruit blijkt dat er geen enkele aanleiding is te komen tot een nieuw stelsel. In dit verband verwijst hij naar het boek van Rob de Brouwer, getiteld '21 Mythes en onwaarheden over ons pensioen' (*Rob de Brouwer is voorzitter van de Vereniging Oud Hoogovenmedewerkers, bestuurslid van de KNVG en voorzitter van de Nederlandse Bond Pensioenbelangen. M.K.*).

3. Mededelingen en ingekomen stukken

Er zijn mededelingen noch ingekomen stukken.

4. Jaarverslag 2017 secretariaat

De *voorzitter* brengt naar voren dat het ledenbestand fluctueert. In het verslagjaar is het aantal leden afgenomen door overlijden en opzegging wegens gevorderde leeftijd of dementie. Ook zijn veertien leden geroyeerd, omdat zij, ondanks herhaald schriftelijk en telefonisch rappel, de contributie niet hebben voldaan.

Voor meer informatie over GVU verwijst mevrouw *Herinx* naar de nieuwe website. Op die website is rekening gehouden met het onlangs gepresenteerde Europese privacy-beleid.

De *voorzitter* benadrukt dat er geen persoonlijke gegevens van de leden op de website zijn vermeld, met uitzondering van de bestuursleden. Hij raadt een bezoek aan de website sterk aan.

Hij constateert vervolgens dat er aangaande het jaarverslag geen vragen of opmerkingen zijn, zodat dit stuk is goedgekeurd en vastgesteld.

5. Verslag van de kascommissie

De heer *Van der Ven* verklaart samen met de heer *Garritsen* op 29 maart jl. bijeen te zijn gekomen met de heer *Slootweg* en mevrouw *Herinx* om de kas te controleren. Aan de hand van de stukken van de penningmeester heeft de commissie de jaarrekening gecontroleerd en akkoord bevonden. De stukken stemden overeen met de bankafschriften. Gelet op deze situatie stelt hij voor het bestuur decharge te verlenen en de penningmeester en de administrateur te bedanken voor hun werk.

De *voorzitter* stelt vast dat de vergadering het oordeel van de kascommissie onderschrijft, zodat de jaarrekening is goedgekeurd en vastgesteld en het bestuur gedechargeerd.

6. Benoeming leden kascommissie

De heer T.R. *Garritsen* blijft lid van de kascommissie en de heer B.J.A.P.M. van *Eijsden* treedt toe als lid. Tot plaatsvervangend lid wordt benoemd mevrouw P.C.M. *Schellart-Hokkeling*.

7. Jaarrekening 2017

De heer *Slootweg* geeft een toelichting op de aangegeven afwijkingen van de werkelijke kosten over 2017 ten opzichte van de begroting. Wat betreft 2018

attendeert hij erop dat thans reeds bekend is dat een tweetal posten zal afwijken van de begroting. Het betreft hier als eerste het verlijden bij de notaris van de, later in deze vergadering nog te behandelen, statutenwijziging. De daaraan verbonden kosten zijn nog niet bekend. De tweede post betreft de excursie annex lunch naar het voormalige hoofdkantoor van het GAK. De daaraan verbonden kosten bedragen circa € 650,--.

Hij vervolgt dat over 2017 sprake is van een klein positief saldo ad € 650,--.

Dit is toegevoegd aan het eigen vermogen dat daarmee uitkomt op € 32.710,--.

De *voorzitter* constateert dat er aangaande de jaarrekening 2017 geen vragen of opmerkingen zijn.

8. Vaststelling contributie 2019

Gezien de hoogte van het eigen vermogen stelt de *voorzitter* voor de contributie voor 2019 te handhaven op € 12,-- per jaar. Hij stelt vast dat de vergadering hiermee instemt.

Op de vraag van de heer *Phillipson* of het verwachte negatieve resultaat over 2019 geen aanleiding vormt de contributie te verhogen, antwoordt de heer *Slootweg* dat het niveau van het eigen vermogen dit niet noodzakelijk maakt. Slechts wanneer het eigen vermogen fors zou afnemen, rijst de vraag of de contributie moet worden aangepast.

De heer *Van Hemert* vraagt naar de status van het vermogen in relatie tot de doelstellingen van de vereniging.

De heer *Slootweg* antwoordt dat een reserve nodig is als onverhoopt een juridische kwestie opdoemt. Dan is het van belang geld achter de hand te hebben. Ook is vorig jaar vervanging van computerapparatuur ten laste van de reserve gebracht.

Op de vraag van de heer *Aalbers* of het niet zinvol zou zijn een verzekering af te sluiten voor eventuele rechtszaken, antwoordt de heer *Slootweg* dat het risico op een rechtszaak vrij gering lijkt. De premie voor een rechtsbijstandsverzekering is echter fors met bovendien een hoog eigen risico. Om die reden heeft het bestuur indertijd besloten liever een relatief hoog eigen vermogen aan te houden, waaruit een eventueel juridisch geschil kan worden betaald.

De heer *Van der Kraan* stelt voor toch nog eens aandacht te besteden aan deze zaak. Een verzekering biedt in elk geval meer zekerheid. Hij zou het verstandig vinden ter zake advies in te winnen. Dit hoeft niet veel te kosten.

De heer *Slootweg* zegt toe dit te zullen inbrengen in de eerstvolgende bestuursvergadering.

De heer *Hekscher* merkt op dat GvU nu bijna twintig jaar bestaat. In de loop van die periode is een naar zijn oordeel te fors vermogen opgebouwd. Hij verzoekt het bestuur erover na te denken of hier iets mee kan worden gedaan in de richting van de leden.

De heer *Slootweg* attendeert erop dat kort geleden nog iets is gedaan: het bezoek met lunch aan het voormalige hoofdkantoor van het GAK. Hij zegt toe dat het bestuur eventuele mogelijkheden in het oog zal houden.

9. Vaststelling begroting 2019

De heer *Slootweg* merkt op dat als gevolg van de afname van het aantal leden een inkomensdaling wordt verwacht. Rekening wordt gehouden met een negatief resultaat dat ten laste zal komen van het vermogen.

De *voorzitter* stelt vast dat de begroting wordt goedgekeurd en vastgesteld.

10. Vaststelling statuten en huishoudelijk reglement

De *voorzitter* zet uiteen dat het bestuur het afgelopen jaar tot de conclusie is gekomen dat de statuten en het huishoudelijk reglement (hhr) dienden te worden geactualiseerd. De benodigde herziening is voorbereid door de bestuursleden Kok, Koopmans en Slootweg.

De heer *Kok* licht toe dat beide stukken voor het laatst waren herzien in 2003 bij de omzetting van de Gepensioneerdvereniging GAK in Gepensioneerdvereniging UWV (GVU). In klein comité, bemand als door de voorzitter genoemd, is de herziening vervolgens voorbereid en het resultaat heeft het bestuur voorgelegd aan de leden. Graag zegt hij de heren Wijnekus en Van der Kraan dank voor hun commentaar op deze stukken. Dankzij de oplettendheid van de heer Van der Kraan werd duidelijk dat een onjuiste versie van de herziene statuten aan de leden was gezonden. De juiste versie is vervolgens alsnog toegestuurd aan de leden. De belangrijkste wijzigingen t.o.v. de oorspronkelijke statuten zijn aangegeven in de bijlage. Eén van de daarin toegelichte wijzigingen betreft art. 13 lid 2. Daarin is aangegeven dat de administrateur de vergadering bijeenroept en de stukken verzendt. Niet alleen komt hier plotseling de figuur van de administrateur aan de orde, maar ook betreft het hier een actiepoint. Actiepunten horen niet thuis in de statuten, maar in het hhr. Voorgesteld wordt dan ook dit artikellid te schrappen en de overige leden van art 13 om te nummeren. In het hhr is het onderhavige punt al opgenomen in art. 9 lid 1.

De *voorzitter* zegt de heer Kok dank voor diens toelichting, constateert dat de vergadering het eens is met het schrappen van art. 13 lid 2, en stelt de gewijzigde statuten vervolgens paginagewijs aan de orde.

Onder verwijzing naar art.6 lid 2 zegt de heer *Aalbers* daaruit te begrijpen dat de partner van een overleden lid het lidmaatschap desgewenst kan voortzetten en ook wordt uitgenodigd voor de ALV.

De *voorzitter* bevestigt dit: wordt het overlijden van een lid gemeld bij GVU dan wordt de partner, zo nog in leven, gevraagd of deze het lidmaatschap wenst voort te zetten.

De heer *Garritsen* stelt voor dit op te nemen in de rubriek veel gestelde vragen op de website.

De heer *Kok* acht dit minder zinvol, daar de kans dat een nabestaande partner op de website kijkt hem niet erg groot lijkt. Beter is het dat GVU op basis van een overlijdensmelding een nabestaande partner wijst op de mogelijkheid lid te blijven van GVU.

De heer *Bontebal* vestigt, onder verwijzing naar art. 13, de aandacht op het verschil tussen **bijeenroepen** en **oproepen** van een algemene ledenvergadering. Het bijeenroepen van een algemene ledenvergadering is het besluit van het bestuur om zo'n vergadering te houden. Dat moet het bestuur doen als de wet of de statuten dat verplichten, ofwel wanneer het bestuur dat gewenst acht. Na het besluit tot bijeenroeping moeten de leden worden opgeroepen. Dat is de daadwerkelijke uitnodiging van de leden voor de vergadering, bijvoorbeeld via een brief of een E-mail. Oproeping is dus de wijze waarop de leden worden bijeengeroepen. Voor oproeping is geen apart bestuursbesluit nodig. De wijze waarop de leden worden opgeroepen moet gebeuren als beschreven in de statuten.

De heer *Kok* meent dat een en ander duidelijk is aangegeven in art. 9 van het hhr.

De heer *Bontebal* stelt dat in het betreffende artikel geen onderscheid wordt gemaakt tussen bijeenroepen en oproepen. Neemt het bestuur het besluit tot bijeenroepen van

de algemene ledenvergadering dan is daarmee nog niet duidelijk wanneer die vergadering plaatsvindt. Daartoe moet het bestuur de leden oproepen.

De heer *Kok* stelt dat wanneer het bestuur het besluit neemt tot bijeenroeping van een ledenvergadering tevens de datum en de locatie worden bepaald waarop deze vergadering zal plaatsvinden. Uiterlijk vier weken vóór deze datum gaat de uitnodiging en de agenda uit naar de leden. Duidelijk is dus dat het bestuur daadwerkelijk gevolg geeft aan realisatie van de ledenvergadering.

De heer *Slootweg* attendeert er nog op dat uit art. 13 van de statuten blijkt dat het bestuur verplicht is op verzoek van ten minste 25 leden een ledenvergadering bijeen te roepen. Zou het bestuur in gebreke blijven de leden binnen vier weken op te roepen dan zijn de verzoekers zelf bevoegd tot bijeenroeping. Wat betreft het gebruik van het woord 'bijeenroepen' in voorliggende statuten merkt hij nog op de tekst van de gewijzigde statuten te hebben afgestemd met een gewezen notaris. Deze had geen bezwaar tegen dit woord. Het gestelde in art. 13 wordt, zoals de heer *Kok* reeds heeft aangegeven, nader uitgewerkt in art. 9 van het hhr.

De *voorzitter* zegt toe dat het bestuur het verschil tussen bijeenroeping en oproeping nog eens goed zal bekijken en de statuten waar nodig zal aanpassen. Eventueel zal ook de notaris hier nog om uitsluitel worden gevraagd.

Gelet op deze discussie lijkt het de heer *Lucardie* raadzaam een definitie toe te voegen van in de statuten en het hhr gebruikte begrippen.

De heer *Kok* vindt dit een goede suggestie.

De heer *Bontebal* stelt nog voor het taalgebruik in de statuten en het hhr goed op elkaar af te stemmen.

De *voorzitter* stelt vast dat de gewijzigde statuten, rekening houdend met de gemaakte opmerkingen, met algemene stemmen worden aangenomen en voor de officiële versie aan de notaris zullen worden voorgelegd.

Op voorstel van de heer *Lucardie* wordt in de notulen opgenomen dat door de notaris nog wijzigingen van ondergeschikt belang in de statuten kunnen worden opgenomen.

Met betrekking tot het hhr brengt de heer *Van der Kraan* naar voren dat de figuur van de administrateur daarin niet thuishoort, omdat de statuten en de wet (BW art. 2:26 e.v.) het begrip administrateur niet kennen. De taken die aan die administrateur worden toegekend zijn bestuurstaken en moeten dat ook blijven. Wel zou het bestuur ertoe kunnen besluiten de betreffende werkzaamheden aan een administrateur op te dragen op basis van een overeenkomst van opdracht of een arbeidsovereenkomst. Het bestuur blijft dan eindverantwoordelijk voor de taken van de administrateur.

De *voorzitter* antwoordt hierop dat het bestuur niet de behoefte heeft mensen in dienst te nemen en er om die reden voor heeft geopteerd de administrateur en diens taken te omschrijven in het hhr. Spreker benadrukt dat wanneer iets niet in de wet staat, dat niet betekent dat zoiets niet mag of kan. Het hhr is bij uitstek de plek die daartoe de mogelijkheden biedt. Het gaat hier immers om een intern stuk waarin de wijze waarop de vereniging zaken heeft geregeld is aangegeven, zodat dit voor alle leden duidelijk is.

De heer *Van der Kraan* is het hier niet mee eens. Wat de wet niet noemt is naar zijn oordeel niet toegestaan.

De heer *Kok* attendeert op het gestelde in art. 13 van het hhr. Daaruit blijkt duidelijk dat in alle gevallen waarin de wet, de statuten of het hhr niet voorzien het bestuur beslist.

Met verwijzing naar art. 10 van het hhr merkt de heer *Bontebal* op dat bij keuze uit meer kandidaten stemmen met handopsteking hem wat lastig lijkt.

De heer *Kok* merkt op dat het tot nu toe geen problemen heeft opgeleverd, omdat nooit sprake is geweest van meer kandidaten. Hij stelt voor aan het gestelde in art. 10 lid 2 toe te voegen 'tenzij de vergadering anders beslist'.

De *voorzitter* vindt dit een goede suggestie. Hij is het ook eens met het voorstel vanuit de leden om het woord 'willekeurig' in de laatste regel van art. 10 lid 1 te schrappen. Hij vraagt vervolgens of de leden kunnen instemmen met de tekst van voorliggend hhr, rekening houdend met de gemaakte opmerkingen en stelt vast dat dit het geval is met uitzondering van de heer Van der Kraan.

11. Wat verder ter tafel komt

De *voorzitter* stelt vast dat er geen behoefte is van dit agendapunt gebruik te maken.

12. Bestuursverkiezing/ rooster van aftreden

De *voorzitter* memoreert dat uit het bij de agenda gevoegde rooster van aftreden blijkt dat de heer Fraza aftreedt, maar herkiesbaar is voor zijn derde en laatste termijn van vier jaar. Hij stelt vast dat de vergadering instemt met het voorstel tot herbenoeming van de heer Fraza.

Op de vraag van een van de leden of er vanuit de leden geen kandidaten zijn voorgesteld antwoordt de *voorzitter* ontkennend. Vanuit het bestuur wordt wel een kandidaat voorgedragen voor benoeming tot lid van het bestuur in zijn plaats, daar zijn zittingsduur inmiddels al is overschreden. Deze kandidaat is Frans Lemkes, van wie het cv en de motivatie is gevoegd bij de stukken. Hij stelt vast dat de vergadering instemt met de benoeming van de heer Lemkes. Hij vervolgt dat de verdeling van de bestuurlijke functies een bevoegdheid is van het bestuur. In de bestuursvergadering, voorafgaand aan de ALV heeft het bestuur besloten dat de heer Lemkes, als hij zou worden benoemd, de nieuwe voorzitter van GVU wordt. Dit is dus nu geëffectueerd. Hoewel spreker nu dus geen voorzitter meer is, zal hij op verzoek van de heer Lemkes deze vergadering nog leiden.

De heer *Lemkes* zegt de leden dank voor hun vertrouwen in zijn benoeming.

13. Rondvraag

13.1. **Korting op verzekeringen bij Centraal Beheer (CB)**

De heer *Van Willigen* merkt op dat medewerkers van UWV korting krijgen op verzekeringen bij CB. Deze korting is onlangs gereduceerd van 30% tot 11% zonder dat CB hier van tevoren melding van heeft gemaakt. Hij vraagt of GVU naar de achtergronden hiervan kan informeren.

Het is de heer *Lucardie* bekend dat CB de korting ook bij andere werkgevers heeft teruggebracht.

De heer *Garritsen* geeft te kennen dat ter zake overleg heeft plaatsgevonden tussen CB en de Raad van Bestuur van UWV. Ook de OR is hierbij betrokken geweest. Het gaat hier om collectieve regelingen, waarvoor het risico langzamerhand te groot is geworden.

De heer *Van der Ven* veronderstelt dat het samenhangt met het feit dat er geen concurrentie meer is op de verzekeringsmarkt. Het is waarschijnlijk een gevolg van de synchronisatie.

Een van de leden merkt op het toch wel een schrijnende situatie te vinden dat de pensioenen door het achterwege blijven van indexatie steeds meer achter gaan lopen en tal van andere kosten toenemen, waaronder dus nu weer de verzekeringspremie. Het zou netjes van CB zijn geweest wanneer deze voor de gepensioneerden pas op de plaats zou hebben gemaakt wat betreft aanpassing van de premiereductie. Naast het feit dat de overheid dwarsligt wat betreft de aanpassing van de pensioenen, gaat de financiële sector ook maar door met kostenstijgingen. Het wordt nu toch wel hoog tijd dat er eens positieve maatregelen volgen wat betreft de pensioenen.

De *voorzitter* zegt dat koepelorganisatie NVOG zijn best doet om verbetering te bereiken.

Vanuit de vergadering wordt gesteld dat sprake is van veel overleg, maar van weinig resultaat. De overheid schetst voortdurend het beeld van de welvarende gepensioneerden. Dit heeft geleid tot een beeldvorming die niet correct is.

13.2. **Premiebetaling/ extra uitkering na 65 jaar**

Enkele vragen over premiebetaling na ingang van het pensioen verwijst de *voorzitter* naar de inleiding van en vraagstelling aan de heer Snijders na de pauze.

13.3. **Afscheid van de voorzitter**

De heer *Kok* memoreert dat het vandaag de laatste keer is dat Rien Passieux een vergadering voorziet. Deze is vanaf het begin voorzitter geweest van (de voorloper van) GVV. Dankzij diens inzet is veel bereikt. Hij noemt een aantal wapenfeiten van Rien, reden waarom het bestuur de vergadering voorstelt Rien te benoemen tot erelid van GVV. Hij stelt vast dat de vergadering dit voorstel bij acclamatie aanneemt. Hij feliciteert Rien met deze benoeming en overhandigt hem, naast enkele andere cadeaus, een sculptuur waaruit de benoeming tot erelid blijkt.

In zijn dankwoord memoreert de *voorzitter* de oprichting van de vereniging, waarbij, naast hemzelf, betrokken waren de heren Hulshof, Kwint, Van Wingerden en Van Leeuwen. Het verheugt hem dat GVV zich in een periode van bijna twintig jaar voorspoedig heeft ontwikkeld en hij wenst het bestuur en de leden veel succes met de voortzetting van GVV.

14. Sluiting

De *voorzitter* stelt vast dat er verder geen punten meer aan de orde behoeven te komen. Hij zegt de leden dank voor hun inbreng en sluit het officiële gedeelte van de vergadering. Graag ziet hij de leden na de pauze terug voor de inleiding van de heer Snijders, de directeur van het bestuursbureau van het Pensioenfonds UWW.

Pauze

De *voorzitter* heropent de vergadering en verwelkomt de heer Snijders, die aan de hand van een power pointpresentatie een toelichting zal verzorgen over actuele ontwikkelingen binnen het fonds en op pensioenterrein. *(De door de heer Snijders in de presentatie gebruikte powerpointslides zijn geïntegreerd in onderstaande tekst. M.K.).*

De heer *Snijders* zegt een preview te zullen geven uit het nog te publiceren jaarverslag van 2017 en vervolgens aandacht te zullen schenken aan enkele actuele ontwikkelingen. Uiteraard kunnen de deelnemers ook vragen stellen.

Achtereenvolgens gaat hij in op de dekkingsgraad, het vermogen, de kosten en de indexatie.

Wat betreft de **dekkingsgraad** licht hij toe dat de *actuele* dekkingsgraad ultimo december 2017 uitkwam op 102,9%, de *beleidsdekkingsgraad* bedroeg toen 102%, terwijl de minimumvereiste dekkingsgraad 104% moet zijn. De opbouw van de *actuele* dekkingsgraad over 2017 ziet er als volgt uit:

Actuele dekkingsgraad per 1 januari 2017	98,7%
Effect rente	1,3%
Effect beleggingen	3,3%
Effect overigen	0,4% negatief

Actuele dekkingsgraad per 31 december 2017 102,9%

De heer *Van Willigen* brengt naar voren dat het pensioenfonds van de HAL een dekkingsgraad heeft van 212%. Op zijn vraag hoe het mogelijk is dat zich zulke grote verschillen voordoen, antwoordt de heer *Snijders* dat sommige werkgevers een storting in het pensioenfonds hebben gedaan om rechten af te kopen. Een voorbeeld hiervan is ING Bank. Daar bedraagt de minimum vereiste dekkingsgraad 200% en bij ASR 190%. Bij verzekeringsmaatschappijen staan opgebouwde rechten vast, maar daar zijn de kosten tweemaal zo hoog als die van pensioenfondsen.

Op de vraag waarom geen indexatie mag worden gegeven, terwijl het vermogen van het fonds aanzienlijk is gestegen, antwoordt de heer *Snijders* dat het pensioenfonds zich moet houden aan de spelregels van DNB, i.c. de dekkingsgraad. Daaruit blijken de verplichtingen ten opzichte van het vermogen. Hoewel de dekkingsgraad een stijgende lijn vertoont, is de minimumvereiste dekkingsgraad van 104% nog niet bereikt. Er is dus nog steeds sprake van een tekort, waardoor korting op de pensioenen en de aanspraken niet zijn uit te sluiten.

Naar aanleiding van de opmerking dat het APG ook een gunstiger dekkingsgraad toont, zet de heer *Snijders* uiteen dat de ontwikkeling van de dekkingsgraad mede afhankelijk is van het gevoerde beleid. Het pensioenfonds van het UWV voert een consequent beleid. Het APG neemt meer risico. Zo lang dit gunstig uitpakt is sprake van een sneller herstel. Het pensioenfonds van het UWV is ontstaan uit fusies, daardoor is het niet mogelijk over te stappen op de systematiek van het APG. De spelregels van DNB staan dit niet toe. Het pensioenfonds van het UWV zit echter wel aan de veilige kant wat betreft risico's. Risico's, kosten en opbrengsten dienen zich goed tot elkaar te verhouden

Spreker besteedt vervolgens aandacht aan het vermogen van het fonds. Dit is als volgt opgebouwd:

Vermogen (bedragen x miljoen)

• Vastrentende waarden	€ 3.912	54%
• Aandelen	€ 1.887	26%
• Vastgoed	€ 583	8%
• Grondstoffen	€ 233	3%
• Private equity / infrastructuur	€ 138	2%
• Overlay (rente- en valuta-afdekking)	€ 532	7%

Totaal € 7.285 100%

Wat betreft het **rendement** op het vermogen toont spreker het volgende overzicht:

Rendement	2017	2016	2015	2014	2013
• Netto jaarrendement portefeuille	3,3%	11,9%	0,6%	21%	1,6%
• Gemiddelde afgelopen vijf jaar (netto)	6,8%	8,1%	7,7%	10,1%	8,1%
• Gemiddelde afgelopen 10 jaar (netto)	6,3%	6,7%	5,8%	7,2%	5,9%

Aangaande de ontwikkeling van de **kosten** is sprake van het volgende beeld:

Kosten	2017	2016	2015	2014	2013
• Uitvoeringskosten per deelnemer	€148	€159	€152	€142	€141
• Vermogensbeheerkosten	0,39%	0,39%	0,38%	0,35%	0,36%
• Transactiekosten	0.09%	0,11%	0,17%	0,13%	0,15%

Met betrekking tot **indexatie** geldt het volgende:

- Bij een beleidsdekkingsgraad lager dan 110% mag geen toeslag worden verleend;
- Bij een beleidsdekkingsgraad tussen 110% en 123% (de ondergrens voor volledige toeslag) mag een gedeeltelijke toeslag worden verleend;
- Boven de ondergrens voor volledige toeslag (123%) wordt de volledige toeslag verleend.

Met betrekking tot **actuele ontwikkelingen** besteedt spreker aandacht aan:

- Strategische thema's en acties (jaarprogramma);
- Herstelplan;
- Nieuwe pensioenstelsel.

Strategische thema's

- Verantwoord beleggen en optimaal rendement;
- Goed pensioenbestuur (governance);
- Deelnemers goed inzicht bieden in pensioen;
- Toekomst pensioenfondsen.

Spreker licht toe het **verantwoord beleggen en optimaal rendement** uitgaat van minder complexiteit en lagere kosten. Hier spelen aspecten als:

- Aanstelling van een nieuwe fiduciair: Kempen;
- Herijking van het strategisch beleggingsbeleid en risicobeheer op basis van een ALM-studie;
- Opzetten en invoer van verantwoord beleggen (ESG), rekening houdend met de belangen van de deelnemers.

Het **goed pensioenbestuur** komt neer op het optimaliseren van de governance, goed passend bij de omvang en complexiteit van het pensioenfondsen.

Ten aanzien van het thema de **Deelnemers een goed inzicht te geven in hun pensioen** is het doel realistische pensioenverwachtingen te bieden op basis waarvan goede pensioenkeuzes kunnen worden gemaakt. Hier spelen aspecten als:

- Verdere digitalisering;
- Persoonlijk en op maat communiceren;
- Duidelijk en tijdig communiceren over (on)zekerheid en ambitie;
- Communicatie-onderzoek in 2018 (deelnemerspanel en gepensioneerdenpanel).

Over de **toekomst van het pensioenfondsen**, met als doel voorbereiding op (toekomstige) ontwikkelingen rond het nieuwe pensioenstelsel, voert spreker de volgende punten aan:

- a) Evaluatie financierbaarheid en premie met cao-partners;
- b) Monitoren politieke ontwikkelingen;
- c) Aanpassen pensioenregeling per 1 januari 2018 (minder complex);
- d) Verdere complexiteitsreductie per 1 januari 2019;
- e) Verkenning samenwerking met andere pensioenfondsen.

Spreker attendeert erop dat de pensioenleeftijd mogelijk stijgt naar 68 jaar, maar dat het bestuur van het pensioenfondsen heeft besloten als richtleeftijd voor het pensioen 67 jaar aan te houden. Wat betreft uitkering maakt dit niets uit; de regeling is budgetneutraal.

Een van de leden merkt op 65 jaar te zijn geworden in mei 2017 en vanaf die tijd pensioen te ontvangen. In december 2017 volgde bericht dat vanaf 1 januari 2018 weer pensioenpremie moest worden betaald. Desgevraagd deelde TKP mee dat het inderdaad de bedoeling is verder pensioen op te bouwen. Dit pensioen wordt vervolgens uitgekeerd bij het bereiken van de leeftijd van 67 jaar. Een en ander zou een gevolg zijn van afspraken van cao-partijen.

De heer *Snijders* licht toe dat de cao-partners aanvankelijk het standpunt hadden ingenomen dat het niet de bedoeling was nog pensioen op te bouwen na 65-jarige leeftijd. Het fondsbestuur vond dit niet terecht, omdat dit zou leiden tot een verschil in behandeling van mensen die nog doorwerkten na het bereiken van 65-jarige leeftijd en mensen die besloten hadden te stoppen op 65-jarige leeftijd. Uiteindelijk is besloten dat de mensen die op 65-jarige leeftijd waren gestopt alsnog in de gelegenheid te stellen pensioen op te bouwen tot 67-jarige leeftijd, tegen premiebetaling. TKP is verzocht dit te regelen. Het is een complexe zaak geworden als gevolg van het beleid van de cao-partners, aldus spreker, die vervolgt dat op de website van het fonds is aangegeven op welke wijze men al dan niet gebruik kan maken van de regeling.

Hij vraagt vervolgens aandacht voor het **Herstelplan**. Hij licht toe dat wanneer de beleidsdekkingsgraad boven 118% is het fonds gezond is, omdat er dan sprake is van voldoende buffer. Ligt de beleidsdekkingsgraad lager dan 118% dan is sprake van een reservetekort. Dit moet binnen tien jaar zijn hersteld (doorrollend). Is de beleidsdekkingsgraad lager dan 104% dan is sprake van een dekkingstekort. Dit moet binnen vijf jaar hersteld zijn. Voor het pensioenfonds van het UWV eindigt deze periode op 31 december 2019. Daar de beleidsdekkingsgraad van het pensioenfonds ultimo 2017 uitkomt op 102% is sprake van zowel een reservetekort als een dekkingstekort. Het herstelplan is geactualiseerd in maart 2018. De bedoeling is wat betreft het dekkingstekort eind 2018 uit te komen op 105% en wat betreft het reservetekort eind 2022 uit te komen op 118%. Bij onvoldoende herstel volgt mogelijk korting.

Aangaande het **nieuwe pensioenstelsel** brengt spreker het volgende naar voren:

- Het kabinet wil aansluiten bij de SER, d.w.z. vorming van persoonlijke pensioenpotjes, mogelijk met een buffer voor collectieve risicodeling. Ook is het de bedoeling de doorsneepremie af te schaffen (degressieve opbouw);
- De vakbonden en de oppositie neigen naar behoud van het collectieve pensioen, maar zonder nominale garanties. Ook willen zij een hogere renterekening toestaan (opslag voor verwacht rendement en afslag voor inflatie?).

Spreker verklaart hiermee aan het eind te zijn gekomen van zijn presentatie. Voor meer informatie en nieuws verwijst hij naar de website van het fonds: www.uwvpensioen.nl.

De *voorzitter* zegt de heer Snijders dank voor diens informatieve presentatie en laat deze dankzegging vergezeld gaan van een stoffelijk blijk van waardering. Vervolgens sluit hij de vergadering en wenst de deelnemers een goede thuisreis.

M.K. 12 juni 2018